

Forfatter: Oehlenschläger, Adam

Titel: Udrag fra Poetiske Skrifter IV

Citation: Oehlenschläger, Adam: "Poetiske Skrifter IV", i Oehlenschläger, Adam: *Poetiske Skrifter IV*, udg. af H. TOPSØE-JENSEN , 1926-1930, s. XIX. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-oehl04val-shoot-idm140153725207376/facsimile.pdf> (tilgået 20. april 2024)

Anvendt udgave: Poetiske Skrifter IV

»In Parenthesis vil jeg lade Dig vide, at jeg for Øieblikket arbejder paa 5te Akt af en ny Tragoedie, og at de 4 første ere fuldkommen færdige. Tal til Ingen herom, Aarsagen, hvorfor jeg holder det hemmeligt, er, at den dumme Theaterdirektion, naar den hører, jeg skriver saa meget, kunde faae Frygt og Bævelse. Jeg bringer min nye Tragoedie med mig i Juli, naar jeg kommer hjem.«

Antagelig har Oehlenschläger været færdig i Løbet af Februar; under Resten af Pariseropholdet omtales det nye Værk ikke i Brevene hjem*). Midt i August forlod han Seinstaden, og fra Zürich bebudede et Brev til Fru Rahbek (16. September), at »Axel og Valborg« nu kunde ventes. Digteren stode paa, at den hos Vennerne vilde faa samme gode Modtagelse som sine Forgængere. »For Publicum er det udentvilt det af mine Stykker, som vil have meest Interesse og som lettest lader sig opføre.«

Var det af Hensyn til Teaterdirektionen (for ikke at overfylde Markedet med Tragedier?), at Hjemsendelsen lod vente saa længe paa sig? I November regner Oehlenschläger med, at »Axel og Valborg« omsider, »efter et Aars Forløb næsten«, er naaet til København og har vist, at han ogsaa forstaar at

*) Et dunkelt Punkt i Stykkets Historie er den trønde hjemske Familie Knudtzons Besøg i Paris. »Min Omgang med dem bidrog meget til at give »Axel og Valborg«, som jeg just dengang skrev, den friske, nordiske Kolorit, hvilken ellers det lange Ophold i Udlandet let kunde have svækket,« siger Digteren i sine »Erindringer«, og man har tidligere gisnet om »den hulde Benediktes« Betydning for Valborgskikkelsen. Besøget fandt imidlertid Sted i Maj, da Tragedien forlængst var færdig, og indgribende Omarbejdelse var ikke Oehlenschlägers Sædvane. Den mest paafaldende norske Gløse — »godslig« — var han fortrolig med fra Bakkehuskredsen. Sandsynligheden taler for, at den gamle Mand har husket forkert.

»fremstille *Kierligheden*« (Coppet 16. November, til Christiane). Men endnu skulde der gaa næsten to Maaneder, inden den længselsfuldt ventede Pakke kom Adressaten i Hænde (11. Januar 1809). Tre Dage senere skildrer Christiane i et jublende Brev den begejstrede Modtagelse. Fru Rahbek stemmer i med; Rahbek skriver: »Jeg kiænder i hele den dramatiske Litteratur saare faa Sørgespil, der i den Grad forene classisk Correction med tragisk Interesse, som dette *sande Sørgespil*.« Og han skyndte sig at sætte en begejstret Forhaandsanmeldelse i sit stærkt forsinkede Decemhernummer af »Ny danske Tilskuere«. Længe inden Stykket var blevet opført eller var udkommet i Boghandelen, havde det halve København læst det; Christiane fortæller fornøjet om Folks Iver efter at laane Manuskriptet til Læsning og Afskrivning. Et Par af de Afskrifter, der cirkulerede Byen over, findes endnu paa Det kgl. Bibliotek.

Denne Gang havde Oehlenschläger valgt et Emne, som paa Forhaand kunde paaregne en betydelig Interesse hos hans danske Publikum. Gennem to Aarhundreder havde Romanvisen om Axel Thordsøn og Skøn Valborg været kendt og elsket. Denne Skildring af Senmiddelalderens ideale Ridder og ideale Jomfru stammer fra katolske danske Adelskredse i Reformationstidens Norge; dens talentfulde Forfatter har været fortrolig baade med Hoffiv og med kirkelige Forhold. Forskellige Tryk af Visen var i Omløb i det 17. Aarhundrede; 1695 optog Syv den i Fjerde Part af sin Folkevisesamling, og han har Ansvaret for at have fortolket *Gidskeslægten* (en anset Stormandsfamilie i Norge) som den *Gilske* Slægt og sat den i Forbindelse med Kong Harald Gil-

XX